

О, колко за насъ сж приятни
Свѣтливитѣ тѣзи дни
Слѣдъ бурнитѣ, мжчни прѣврати,
Студени и мрачни нощи.

Животътъ, дори шегата му („Китка отъ Балкана“), мимолетната радостъ отъ събитието („Ти, вѣчно пжтниче“) не сж съвсѣмъ чужди на Чинтуловъ, но „студенитѣ, мжчни нощи“ сж и за него безкрайни, самотата съ нейнитѣ бурни, мжчни прѣврати и за него е непрѣодолима. Размжтената отъ рефлексия душа не може да се избистри вече и да намѣри свѣтлото примирение, чистия миръ въ пригрѣдката на живота и природата. „Едно страдание безлично“ остава да владѣе въ душата, всѣки отдѣленъ неговъ изворъ става неразличимъ въ общата нощъ на безсънната разяждаща мисль. И сѣкашъ нищо не се е случило, сѣкашъ нищо не е станало нито въ душата, нито въ свѣта —

Нищо, нищо, майко мила,
Нищо не ми се случи,
Мисль въ мене се вселила
И главата ми ечи!

Като Яворовъ и Чинтуловъ се връща отъ своята самота и вжтрѣшенъ смутъ наново къмъ родината. И всички опори да бждатъ разрушени, опората на родината-майка ще остане. Само въ нейния гласъ, въ гласа на природата нѣма лъжа. Пророчеството на майката се сбждва и, ако обезвѣренитъ синъ не може вече прѣдъ своята майка да изплаче мжката на душата си, той свежда глава прѣдъ Божията Майка съ страдалческитѣ думи на Лермонтовата молитва...

Така раздвоена, можеби все повече е потъмнявала душата на Чинтуловъ, все по-властно я е завладѣвала, както у Яворовъ, зловѣщата нощъ на съмнѣнията и отчаянието. А къмъ това духовно потъмняване се прибавя и физическо. Нѣкаква зла сждба прѣслѣдва първия ни поетъ, и той, пакъ като Яворовъ, къмъ края на живота си ослѣпява. Какво е вижталъ мрачниятъ погледъ на Чинтуловъ въ бждещето на нашия духовенъ животъ? Съзнавалъ ли е той българската смисль на за вѣщаното отъ него като поетъ? Можеби — не. Но ние добръ разбираме неговата дълбочина, и образътъ на първия ни поетъ оживѣва въ нашитѣ души като трагиченъ символъ.